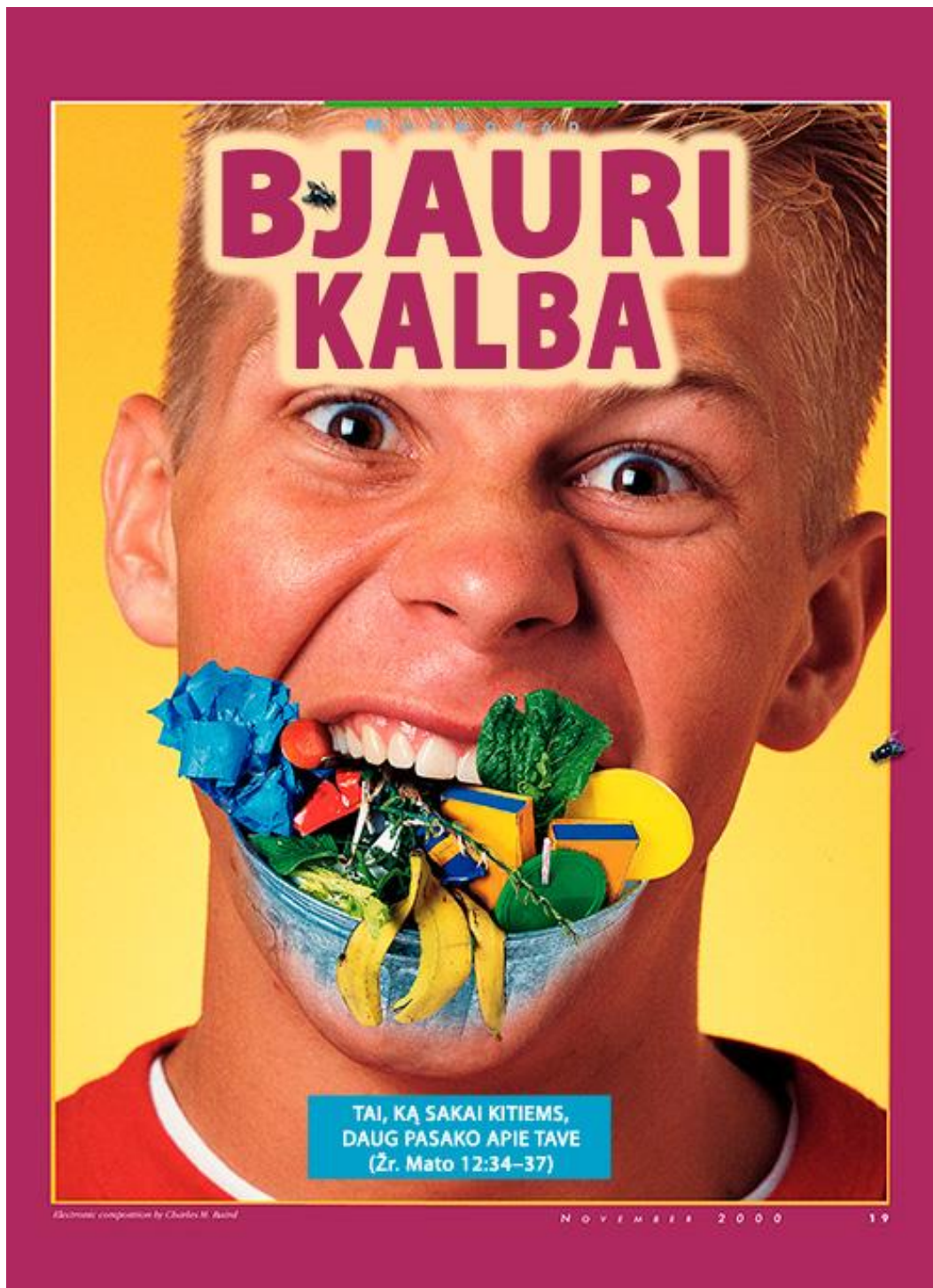

Idėjos šeimos namų vakaro pamokoms

Tema: Venkite nešvankios kalbos

Giesmė: „Duok man dar šventumo“ (Giesmės, 65: muzika, natos)

Veikla

Pradėkite pamoką užduodami tokį klausimą:

- Kai sutinkate naują žmogų, pagal ką galite spręsti apie jo (-s) asmenybę – statusą, išsilavinimą, kultūrą ir t.t.?

Papasakokite savo šeimai, kad viename iš savo pranešimų vyresnysis L. Tomas Peris pastebėjo įdomų faktą apie tris kartus Jėzaus išsižadėjusį Jo mokinį Petrą. Kai žmonės priėjo ir klausė, ar šis buvo su Jėzumi, Petras tai paneigė. Bet „po valandėlės prisiartinio ten stovėjęs ir sakė Petriui: “Tikrai tu vienas iš jų, **nes ir tavo [kalba] tave išduoda.**”.

Vyresnysis Peris paaiškino, kad „lygiai taip, kaip ir paso nuotrauka arba piršto antspaudas gali parodyti žmogaus tapatybę, Petro kalba parodė, kas jis buvo toks ir kur buvo augęs. Taip pat ir girdintieji jūsų sakomus žodžius *jusapibūdina* ir priskiria konkrečiai grupei. Mūsų kalba parodo, kokios mes esame asmenybės, atskleisdama mūsų kilmę ir gyvenimo būdą. Ji parodo mūsų mąstyseną ir mūsų jausmus“ (“Thy Speech Reveals Thee”, L. Tom Perry, *Liahona*, July 2007).

Šeimos narių paklauskite, ar jie gali pateikti skirtingų žmonių grupių naudojamų žodžių ar kalbėjimo manieros pavyzdžių.

Paaškindite, kad mes priklausome ypatingai žmonių grupei – mes esame krikščionys, Jėzaus Kristaus pasekėjai. Jis nurodė mums keletą taisyklių ir davė patarimų, kaip kalbėti.

Perskaitykite toliau pateiktas Raštų ištraukas ir kartu sudarykite tų taisyklių sąrašą:

- Efeziečiams 4:29
- Mato 11:15
- Mato 15:18
- Išėjimo 20:7
- DS 63:62–64
- Mato 5:34–37
- DS 52:16
- Psalmyno 34:14

Sąrašą gali sudaryti šios taisyklės: nesikeikti, neminėti Viešpaties vardo be reikalo, nepriesiekinėti, kalba turi būti santūri ir ugdanti.

Paaškindite, kad nepagarbus Dievybės narių vardų minėjimas arba įžeidi ar nepadori kalba vadinama **nešvankybėmis**. Nešvankybės atskiria mus nuo Dangiškojo Tėvo, o švari, pagarbi kalba artina prie Jo.

Prezidentas Hinklis, buvęs Bažnyčios prezidentas, mokė:

„Judą Iskarijotą istorija žino kaip didžiausią išdaviką, už trisdešimt sidabrinų pardavusį savo ištikimybę (žr. Mato 26:15). Kiek daug žmonių šiais laikais, Pauliaus žodžiais tariant, „kryžiuoja Dievo Sūnų ir išstato jį paniekai“ savo nešvankia kalba ir piktžodžiavimu? (žr. Hebrajams 6:6) [...] Venkite to. Neleiskite tiems žodžiams paliesti jūsų lūpų. Parodykite

savo ištikimybę dangaus Dievui ir pasaulio Išpirkėjui šventais laikydami Jų vardus“ (Gordon B. Hinckley, “Loyalty”, *Liahona*, May 2003).

Paklauskite:

- Kaip dar, be gerų žodžių naudojimo, galime vengti nešvankios kalbos?

Knygelėje „Jaunimo stiprybės vardan“ yra gerų patarimų, kaip išvengti nešvankios kalbos. Perskaitykite ir aptarkite kartu su šeima:

- Pasirinkite draugus, kurie vartoja gerus žodžius. Padėkite aplinkiniams kalbėti geresniais žodžiais, rodydami pavyzdį. Būkite pasiryžę mandagiai nueiti šalin ar pakeisti temą, jeigu kiti aplink jus kalba nederamai“ (Jaunimo stiprybės vardan, „Kalba“).
- „Neklausykite tokios muzikos, kuri savo ritmu, dainų tekstais ar tempu skatina amoralumą arba aukština smurtą“ (Jaunimo stiprybės vardan, „Muzika ir šokiai“).
- „Atminkite, kad šie jūsų kalbai skirti principai taikomi visoms bendravimo formoms, įskaitant žinučių rašymą mobiliaisiais telefonais ar bendravimą internete“ (Jaunimo stiprybės vardan, „Kalba“).
- „Prašykite savo šeimos ir draugų palaikyti jūsų troškimą kalbėti tik gerus žodžius“ (Jaunimo stiprybės vardan, „Kalba“).

Pridurkite, kad vyresnysis Peris mums davė tokį patarimą: „Turėkite drąsos kalbą išlaikyti švarią ir sveiką. Praplėskite savo žodyną – tai padarys jus vienu iš Dievo tarnų“.

Paklauskite:

- Kodėl, norint kalbėti švariai, mums reikia drąsos?
- Ar galite pateikti pavyzdžių, kaip jums arba kam nors, ką pažįstate, teko pasitelkti drąsą stengiantis išvengti nešvankios kalbos?

Galite pateikti tokį pavyzdį:

„[Prezidentui Spenserui V. Kimbolui] buvo pritaikyta bendroji nejautra, jį operavo, po to lovoje vežė atgal į palatą. Vis dar veikiamas vaistų [jis] jautė, kad jo lova sustojo lifte, ir išgirdo, kaip ant kažko supykusi sanitarė žemina Viešpaties vardą. Pusiau sąmoningas jis sunkiai ištarė: „Prašau, nekalbėkite šitaip. Aš myliu Jį labiau už viską šiame pasaulyje. Prašau.“ Stoją visiška tyla. Tada sanitarė švelniai atsakė: „Neturėjau taip kalbėti. Atsiprašau“ (Edward L. Kimball and Andrew E. Kimball Jr., *Spencer W. Kimball* [1977], 264).

Paraginkite savo šeimą visuomet vartoti gerą, gražią kalbą bei vengti tokių situacijų, kuriose jie galėtų susidurti su nešvankia kalba.

Galite paskaityti straipsnelį „Įpratau keiktis“ (2013 m. spalio mėn. *Liahona*).

Vaišės: Pyragas skardoje

- 250 g miltų,
- 400 g cukraus,
- 220 g margarino,
- 30 g kakavos,
- 240 ml vandens,
- 120 ml pasukų,
- 1 šaukštelis sodos,
- 2 kiaušiniai,
- 1 šaukštelis vanilės.

Viską sumaišykite. Kepkite 20 minučių iki 175°C įkaitintoje orkaitėje.

Pateikite su grietinės, cukraus ir vanilės kremu.

Idėjos pamokai mažesniems vaikams

Giesmė: „Gėrio pradžia – many“ (Vaikiškų dainelių knyga, p. 83: muzika, natos)

Prieš pamoką šeimai parodykite šios pamokos medžiagoje pateiktą plakatą „Bjauri kalba“. Taip pat ant kartono nupieškite veidą ir ties burna jame iškirpkite maždaug kumščio dydžio skylę. Paruoškite keletą mažų daiktų, galinčių simbolizuoti gerus žodžius – karoliukus, spindinčias monetas ir pan. Paruoškite mažų daiktų, kurie simbolizuos blogus žodžius – juodų akmenukų, pipirų žirnelių, gumos gabalėlių arba daiktų nuolaužų. Taip pat pasiruoškite

paveikslėlius su atvaizduotais bjauriais dalykais arba gyvūnais (arba tikrus dalykus), kurių vaikai niekada nenorėtų paragauti, pavyzdžiui: purvas, varlė, sliekai, sugedęs vaisius ir pan.

Pamokos pradžioje parodykite vaikams paveikslėlius su bjauriais dalykais (ar pačius dalykus), kurių vaikai niekada nenorėtų paragauti. Paklauskite:

- Ar kada nors norėtumėte, kad tai atsidurtų jūsų burnoje?
- Kodėl?

Sužaiskite žaidimą „Valgomas – nevalgomas“: Meskite kam nors kamuolį pranešdami, ką jis simbolizuoja. Tai turėtų būti kažkas akivaizdžiai valgomo arba nevalgomo. Jei kamuolys reiškia kažką valgomo, žmogus, kuriam jį metėte, turi sugauti kamuolį. Jei tai kažkas nevalgomo, jis turėtų negaudyti kamuolio.

Trumpai pažaiskite. Tada papasakokite vaikams, kad Jėzus pasakė, jog yra kažkas dar bjauresnio nei dėti į burną bjaurius dalykus. Parodykite plakatą „Bjauri kalba“ ir perskaitykite garsiai šią Raštų eilutę:

- Mato 15:17–18

Aptarkite šią eilutę su vaikais. Padėkite jiems suprasti, ką ji reiškia.

Paimkite „veidą“ su vietoje burnos iškirpta skylė. Šeimos nariams pasakykite, kad dabar jūs iš kitos pusės pamėginsite jiems perduoti skirtingus „žodžius“. Žodžius simbolizuos skirtingi daiktai. Pasakysite žodį, jį simbolizuojantį daiktą slėpdami kumštyje. Jei žaidėjai mano, kad tai geras žodis, jie turi ištiesti rankas, tarsi norėdami jį paimti, o jei jie mano, kad žodis yra blogas, jie turi stengtis uždengti nupieštame veide vietoje burnos esančią skylę. Žodžių sąrašą turėsite pasiruošti prieš pamoką, kad žaisti būtų lengviau. Nenaudokite blogų žodžių, kurių jūsų vaikai galbūt negirdėjo – naudokite tuos, kuriuos kartais naudoja vienas ar kitas šeimos narys. Tai gali būti juokingi blogi žodžiai, pavyzdžiui, gyvūnų arba daiktų pavadinimai. Taip pat galite naudoti animacinių filmukų personažų, kuriuos jūsų vaikai prisimena, vardus. Dažniau naudokite gerus žodžius. Galite sakyti net ir frazes bei sakinius. Tegu visiems bus pakankamai daug gerų žodžių. Tegu visi šeimos nariai paeiliui sprendžia, priimti ar atmesti jūsų jiems per nupiešto veido burną perduodamus žodžius. Jie gali atsistoti į eilę. Paprašykite rinkti gerus žodžius.

Pasibaigus žaidimui, paprašykite, kad šeimos nariai parodytų rankose surinktus „žodžius“. Paklauskite, kaip jie jautėsi išgirdę šiuos žodžius. Pasakykite jiems, kad geri žodžiai yra tarsi lobis. Klausančiuosius jie padaro laimingus, o taip pat jie puošia mūsų burnas.

Pakvieskite šeimos narius išlaikyti savo burnas švarias.

Idėjos pamokai vyresniems vaikams

Giesmė: „Su kiekvienu kalbėkim maloniai“ (Giesmės, 131: muzika, natos)

Vaikams parodykite šios pamokos medžiagoje pateiktą plakatą „Bjauri kalba“ ir paklauskite:

- Kaip kalbėti mus moko Bažnyčioje?

Atsakymai gali būti panašūs į šį:

„Pagarbiai naudoti Dangiškojo Tėvo ir Jėzaus Kristaus vardus. Nesikeikti ir nekalbėti grubiai.“

Parodykite šeimos nariams žodyną. Pakalbėkite apie daugybę gerų žodžių, kuriuos galima naudoti savo kalboje. Pabrėžkite, kad nors ir turime daugybę gerų žodžių, iš kurių galime rinktis, kartais pasirenkame blogus žodžius, kuriuos naudoti nedera – tai nepadorūs arba nešvarūs žodžiai. Tokių žodžių naudojimas vadinamas nešvankia kalba.

Perskaitykite ir aptarkite Mato 15:18, kur Jėzus paaiškino, kodėl neturėtume kalbėti vulgariai.

Parodykite šiukšlių dėžės paveikslėlį ir pasakykite šeimos nariams, kad norite, jog jie išmestų visus vulgarius žodžius, prie kurių yra pripratę. Galite skirtingus žodžius surašyti ant popieriaus lapelių – šiek tiek gerų ir blogų (kuriuos kartais naudoja vienas ar kitas šeimos narys) žodžių – ir sudėti į maišelį. Tegu šeimos nariai paeiliui traukia po žodį ir nusprendžia, ar tai geras žodis, ar jam vieta šiukšlių dėžėje.

Aptarkite, kokius tinkamos ir netinkamos kalbos standartus norite nustatyti savo šeimoje. Galite atspausdinti šios pamokos medžiagoje pateiktą plakatą ir pasikabinti arba galite susikurti plakatą iš šiukšlių dėžės paveikslėlio ir vienos iš šioje pamokoje naudotų Raštų ištraukų, kad tai primintų šeimai apie priimtus standartus.

Papildomas pasiūlymas:

Atspausdinkite žemiau pateiktą paveikslėlį (galite [atsisiųsti PDF](#)). Iškirpkite lūpas ties storomis juodomis linijomis. Lūpas sulenkite per punktyrinę liniją Nr. 1 ir užlenkite viršutinįją dalį per punktyrinę liniją Nr. 2 (žr. iliustraciją).

Iškirpkite stačiakampius su žodžiais. Stačiakampius su žodžiais naudokite aptarti žodžius, kurių reikia vengti – laiku sučiaupti lūpas. Tada kiekvieną stačiakampį priklijuokite klizais arba lipnia juostele sulenktų lūpų viduje.

NETINKAMI JUOKELIAI
IR ISTORIJS

KEIKSMAZODZIAI

Sučiaupk lūpas

2 lapa

NETINKAMA MUZIKA

PRASIVARDZIAVIMAS

1 lapa

Neminēk Viešpaties vardo be reikalo

NEMANDAGŪS ZODZIAI
TYCIOJIMASIS

MELAS
PASKALOS